



Stationsplein 1
Postbus 907
3800 AX Amersfoort
Telefoon 033 467 7777
www.twynstra.com
Twynstra Gudde
Management Consultants BV
KvK 31031754

Probleemverkenning Preventie van arbeidsuitval

Rapportage

TNO ARBEID
BIBLIOTHEEK
POSTBUS 718
2130 AS HOOFDDORP
TEL. 023-5549 468

Robin Bronkhorst (TNO Arbeid)
Gemma van der Ploeg (Twynstra Gudde)

Amersfoort, 15 maart 2000
194712/GPL/RGO

NR. 46811
plaats 66-82



Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1 .1	Probleemstelling	1
1 .2	Leeswijzer	2
2	De gehanteerde werkwijze	3
2 .1	Probleemanalyse	3
2 .2	Verkenning van kritische succesfactoren	4
3	Knelpunten bij aanpak Arbo-problematiek	5
4	Naar een meer integrale benadering van arbeidsrisico's	6
4 .1	Productontwikkelingscyclus	6
4 .2	Productontwikkelingscyclus	7
4 .3	Betrokken actoren	9
4 .4	Enkele hypothesen rondom de samenhang en samenwerking in de productontwikkelingscyclus	10
5	Knelpunten bij de invoering van arbeidsrisico-reducerende innovaties	11
6	Kritische succesfactoren bij de aanpak van arbeidsrisico's	14
6 .1	Probleemverkenning	14
6 .2	Productontwikkeling	15
6 .3	Marketing	16
6 .4	Gebruik	16
6 .5	Nazorg	16
6 .6	Aanbevelingen	17
7	Sturings- en selectiemechanismen voor het "T&S Preventie"-programma	18
	Bijlagen	
1.	Probleemverkenning in de metaalindustrie	
2.	Probleemverkenning in de bouw	
3.	Probleemverkenning in de gezondheidszorg	



1 Inleiding

Het programma Technologie & Samenleving (T&S) heeft tot doel te laten zien dat innovatieve toepassing van technologie kan bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Daarvoor worden projecten met een sterke voorbeeldfunctie gestimuleerd en de projectresultaten verspreid. T&S beoogt duurzame verbeteringen aan te reiken aan partijen die een cruciale rol spelen in het specifieke maatschappelijke vraagstuk. Het in een vroegtijdig stadium samenbrengen van deze partijen wordt als een belangrijke voorwaarde gezien om allereerst bewustwording te creëren en later als draagvlak voor (toekomstige) technologische oplossingen.

Het T&S-programma is een initiatief van het Ministerie van Economische Zaken (EZ). De deelprogramma's worden uitgevoerd binnen de beleidscontext van andere departementen.

Eén van de deelprogramma's is "Preventie van arbeidsuitval" en maakt deel uit van het bredere Arbo-beleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Het is erop gericht de ontwikkeling van innovatieve, Arbo-vriendelijke bedrijfsmiddelen en oplossingen te stimuleren om arbeidsrisico's te voorkomen of te verminderen en daarmee de uitval van mensen uit het arbeidsproces.

"T&S Preventie" richt zich op arbeidsrisico's die ontstaan door:

- overbelasting van het menselijk bewegingsapparaat, in het bijzonder tillen
- repeterende bewegingen (met Repetitive Strain Injury (RSI) als gevolg)
- schadelijk geluid
- stof (zoals hout-, meel- en kwartsstof)
- oplosmiddelen (met OrganoPsychoSyndroom [OPS] als gevolg).

1.1 Probleemstelling

Het deelprogramma "T&S Preventie" is in het voorjaar van 1999 van start gegaan en heeft een looptijd van 3 jaar. Het budget is circa f 1,6 mln. per jaar. De projectvoorstellen zijn in het eerste jaar beoordeeld op basis van algemene T&S-criteria en een aantal aanvullende criteria die worden gehanteerd voor preventieprojecten.

Senter heeft behoefte aan een nader "sturings- en selectiemechanisme" voor zowel de projecten met voorbeeldfunctie als voor flankerende maatregelen die rondom het deelprogramma worden ingezet. Meer inzicht in de knelpunten die "T&S Preventie" kan oppakken, kan daaraan bijdragen.